

RIIGIKOGU

Hr Lauri Läänemets
Siseminister

ARUPÄRIMINE

05.03.2024

Massiimmigratsiooni kohta

Aastatel 2017-2021 kõikus sisse (Eesti Vabariigi kodakondsusega ja määratlemata kodakondsusega isikuid arvestamata) 8 600 (2017) ja 12 000 (2021) vahel, rändesaldo 4200 (2019) ja 6800 (2021) vahel. Seejuures on alates 2018. aastast suurem osa sissestunud nn kolmandate riikide kodakondsusega (Venemaa, Valgevene ja Ukraina ning paljud erinevad Aasia ja Aafrika riigid), kellega on rändesaldo suures plussis, 3600 (2018) ja 5600 (2021) vahel.¹ Rändesaldo on aastatel 2017-2021 olnud samas suurusjärgus Eesti NSV 1980. aastatega või isegi seda ületanud.² Siis nimetasime seda massiimmigratsiooniks ning selline põlisrahvast lämmatav sissestamine oli üheks oluliseks põhjuseks, miks iseseisvuse taastamist nõudsime.

Immigratsiooni mahtude poolest ületab Eesti nii Soomet, Lätit kui Leedut. Juba kümnendil 2012-2021 oli immigratsioon Eestisse suhtarvudes kordades suurem, kui teistesse Balti riikidesse. 2022. aastal paisus aga Eesti elanikkond 2,2% alalise elaniku võrra. Leedu sama näitaja oli 1%, Soome oma 0,7% ja Läti oma 0,4%. Eestisse toimunud massiimmigratsiooni tulemusena on Eestis elavate välissündinute osakaal igal aastal ajavahemikul 2017-2022 suurenenud, Lätis aga vähenenud. Välissündinute osakaal Eestis (15,9%), mis oli veel kümnekond aastat tagasi Lätiga võrdne, on 2022. aastaks järsult Läti vastava näitaja (11,9%) ületanud. Leedus on aga välissündinute osakaal 2022. aastal kõigest 6% ning Soomes 8%.³ Lisaks on igal aastal Eestis töötanud kümneid tuhandeid lühiajalisi töötajad kolmandatest riikidest.

2022. aastal rändas sisse Eesti Vabariigi kodanikke ja määratlemata kodakondsusega isikuid ja kõiki Ukraina kodanikke (nii põgenikke kui muul alusel saabunuid) arvestamata 8800 isikut. Kokku registreeris statistikaamet (ilma EV kodaniketa) 42 200 inimese sissestamise ja 4100 inimese väljarände. Migratsioonisaldo oli 38 100. Sissestamist suurem osa (33 200) oli Ukraina kodakondsusega.⁴

2023. aasta migratsioonandmed ei ole statistikaamet veel väljastanud. Kaja Kallas aga on 17. veebruaril Müncheni julgeolekukonverentsil väitnud, et Eesti elanikkond on suurenenud Ukraina põgenike arvel koguni 6%.⁵ See tähendaks u 79 tuhandet isikut.

¹ Statistikaamet, tabel RVR08

² http://entsyklopeedia.ee/artikkel/rahvastiku_ranne_eestis

³ <https://www.compareyourcountry.org/migration/en/1/all/default>

⁴ Statistikaamet, tabel RVR08

⁵ <https://www.youtube.com/watch?v=25G5uX2w1Bw>

Seoses sellega on meil Teile järgmised küsimused:

1. Kas Siseministeeriumil või PPAI on andmed, mis kinnitavad, et Eesti rahvastik on suurenenud Ukraina põgenike arvel 6% ehk 79 tuhande isiku võrra? Millele peaministri selline arvestus tugineb?
2. Märkisite 21. veebruaril Riigikogus, et sisse- ja väljarändega ei ole võimalik lahendada demograafilisi probleeme. "Siis see probleem lihtsalt nii-öelda võimendub ja tuleb tulevikus ehk puhtalt sisse- ja väljaränne kuidagimoodi demograafilist probleemi lahendada ei aita." Kas Te peate olukorda, kus sisse- ja väljaränne on (EV kodanikke ja määratlemata kodakondsusega inimesi ning Ukraina põgenikke arvestamata) aastas 9-12 tuhat, jätkusuutlikuks või tuleviku probleeme võimendavaks? Kas Teie arvates peaks sisse- ja väljarännet piirama?
3. Kas peate usutavaks, et olukorras, kus meile igal aastal rändab sisse 9-12 tuhat inimest, lisaks tulevad lühiajalised töötajad ning renditöötajad, suudetakse nende tausta kontrollida? Need inimesed on lõviosas täiskasvanud, ning kui eeldada, et kokku on neid 15 tuhat (pigem allapoole arvestades), siis tähendaks see, et igal tööpäeval tuleb teha taustakontrolli u 60 inimesele. Kui arvestada juurde Ukraina põgenikud, siis see arv mitmekordistub. Kas peate usutavaks, et see taustakontroll saab olla piisavalt põhjalik?
4. 21. jaanuaril Riigikogus ei osanud Te öelda, mis on massiline sisse- ja väljaränne. Tuletame Teile meelde, et 1990. aastatel kehtestasime sisse- ja väljarändekvoodi 0,1% Eesti alalisest elanikkonnast. Praegu tähendaks see 1300 isikut aastas, mille me (ilma Ukraina põgenikke arvestamata) peaaegu kümnekordselt ületame. Kas see on massiimmigratsioon?
5. Eelmise aasta alguses väitsite, et olite saavutanud Soomega kokkuleppe, et sinna läheb kuni 100 Ukraina põgenikku nädalas. See osutus blufiks, kuna seda võimalust praktiliselt üldse ei kasutatud. Miks seda ei tehtud, ehkki Soome on Eestist märksa rikkam riik, kus brutopalk on Eestist ligikaudu kaks korda suurem? Kas see kokkulepe kehtib veel?
6. Miks ei registreeri PPA Ukrainast tulnud põgenike rahvust, ehkki see on Ukraina passis kirjas?

Lugupidamisega

Riigikogu liikmed:

Antti Pöhlmann
 ANB FROSC
 Helle-Maria Helme
 Mart Helme
 Marko Helme
 Evelin Pöhlmann